

РОЗДІЛ 1

Найбезпечніше океан перетинати вночі, коли у воді відбиваються місяць і зорі. Принаймні так Джека вчили змалку. Він не був певен, чи старі повір'я досі правдиві.

Була північ, і він тільки-но прибув до Безталання — рибальського селища на північному узбережжі материка. Затиснувши носа (тут жахливо смерділо оселедцем), Джек подумав, що така назва селищу пасує. Залізні ворота на подвір'ях покрилися іржею, будинки на опорах стояли перехняблені, а всі віконниці були забиті, щоб ними не грюкав неблаганний вітрисько. Навіть таверна, і та була зачинена, вогонь у печах погас, а бочки з елем давно закорковані. Усе селище наче вимерло, тільки бездомні коти хлебтали молоко, яке їм залишили на ганках, та рибальські човники й веслові шлюпки на причалі ритмічно гойдалися на хвилях.

Це місце було темним і тихим, ніби сонним.

Десять років тому Джек перший і єдиний раз перетнув океан. Подорож з острова на материк займає дві години, якщо вітер ходовий. Саме до цього селища й доставив його старий моряк, перевізши через осяяну зорями гладь океану. То був жилавий чолов'яга із засмаглим, обвітраним облич-

чям, якого не лякала перспектива наблизитися до острова на своєму човні.

Джек добре пам'ятав момент, коли вперше ступив на материкову землю. Йому було одинадцять, і він відразу помітив, що пахне тут інакше, навіть уночі. Мокрими мотузками, рибою і багаттям. Ніби зіпрілою книжкою казок. Навіть земля під черевиками здавалася дивною: з кожним кроком на південь вона ставала все твердішою і сухішою.

— А чого вітер не розносить голоси? — запитав він тоді моряка.

— Народець тут мовчить, хлопче, — відповів той і похитав головою, коли думав, що Джек не бачить.

Минуло кілька тижнів, перш ніж Джек дізнався, що дітей, які народилися й вирости на острові Каданс, тут вважали дивакуватими й напівдикими. Мало хто з них приїжджав на материк, як оце Джек. І ще менше лишалося так довго, як він.

Десять років минуло, а Джек досі не міг забути свій перший материковий обід, сухий і жахливий на смак. Досі пам'ятав, як переступив поріг університету й аж рота роззявив, зачарований його розмірами та музикою, що відлунювала у звивистих коридорах. Чи коли усвідомив, що більше ніколи не повернеться додому, на острів.

Джек зітхнув, і спогади розвіялися. Уже пізно. Він тиждень провів у дорозі, і, всупереч здоровому глузду, знову опинився тут, щоби вкотре перетнути океан. Треба лише знайти старого моряка.

Він рушив однією з вулиць, намагаючись пригадати, де живе безстрашний чоловік, який перевіз його через океан минулого разу. Коти кидалися врозтіч, і тільки порожня пляшка з-під випивки котилася по різномастій бруківці, немов переслідуючи його. Нарешті на самому краю селища

Джек помітив двері, які здалися йому знайомими. На ганку висів ліхтар, кидаючи тепле світло на полушену червону деревину. Так, Джек пригадав, що двері в будинку моряка були червоними. З латунним дверним кільцем у формі восьминога. Це будинок старого відчайдуха.

Колись Джек уже стояв на цьому місці. Він майже бачив перед собою колишнього себе — худючий хлопчисько в пошарпаному вітром одязі сердито скалиться, намагаючись приховати сльози.

— Іди за мною, хлопче, — звелів моряк, пришвартувавши човен, і повів Джека по східцях до червоних дверей. Стояла глупа ніч, і холод проймав до кісток. От вам і тепла зустріч. — Поспиш тут, а вранці поїдеш на південь, до університету.

Джек кивнув, але тієї ночі заснути так і не зміг. Ліг на підлозі в будинку моряка, загорнувся у свій картатий плед і заплющив очі. Але думки були тільки про острів. Про те, що скоро зацвіте місячний татарник і що Джек ненавидить маму, бо вона відіслала його геть.

Хтозна-як, але йому таки вдалося пережити той болісний момент і врешті пустити корені в незнайомому місці. Хоча, правду кажучи, він і досі почувався тим худючим, сердитим на маму хлопчиком.

Джек піднявся хисткими східцями на ганок.

Уже перекилило за північ, сплутане волосся спадало йому на очі, він був голодний і нетерплячий, коли постукав у двері. Грюкав латунним восьминогом об дерево знову і знову. Перестав лише тоді, коли почув по той бік лайку і клацання замка.

Двері відчинилися, і на Джека витріщився якийсь чоловік, мружачись від світла.

— Чого вам?

Джек відразу збагнув, що це не його моряк. Цей був надто молодий, хоч вітер та сонце вже викарбували свій слід на його обличчі. Схоже, теж рибалка, зважаючи на запах устриць, диму й дешевого елю, що ринув з будинку.

— Я шукаю моряка, який би перевіз мене до Кадансу, — сказав Джек. — Багато років тому тут жив один старий, який забрав мене з острова на материк.

— Певно, мій батько, — різко відповів рибалка. — І він мертвий, тож не може вас відвезти. — І почав зачиняти двері, але Джек вставив у щпарину ногу.

— Шкода це чути. А ви можете мене доправити на острів? Розчервонілі очі чоловіка округлилися, а з вуст вирвався хриплий смішок:

— На Каданс? Ні-ні, я не можу.

— Боїтеся?

— Боюся? — Його сміх урвався, мов натягнута стара мотузка. — Не знаю, де ви пропадали останні кілька десятиліть, але острівні клани ревно стережуть свою територію і не надто прихильні до відвідувачів. Якщо вам *бракує* клепки й ви таки вирішили туди попертися, то спершу мусите надіслати запит вороном. А тоді чекати, поки переїзд схвалить той лерд, якого ви наважилися потурбувати. Оскільки час на острові плине по-своєму... готуйтеся чекати довго. Або ще краще — дочекайтеся осіннього рівнодення, коли відкриється торгівля. Власне, я радив би вчинити саме так.

Джек мовчки вийняв з кишені плаща складений пергамент і передав рибалці. Насупившись, той узявся розглядати його при світлі ліхтаря.

Хлопець вивчив послання напам'ять, безліч разів перечитуючи листа, якого доставили минулого тижня і який перевернув його життя з ніг на голову.

«Потрібна твоя допомога в нагальній справі. Повертайся на Каданс зі своєю арфою, щойно отримаєш це повідомлення».

Під мляво написаним посланням стояв підпис його лерда, а ще нижче — відбиток персня Алестера Тамерлена, змоченого в темно-червоному чорнилі, що перетворювало це прохання на наказ.

Десять років Джек майже не отримував звісток від свого клану, а тепер його викликали назад.

— Тамерленець, так? — спитав рибалка, повертаючи листа.

Надто пізно Джек здогадався, що чоловік неписьменний і просто впізнав герб.

Він кивнув, а рибалка тим часом уважно його роздивлявся. Джек витримав цей допитливий погляд, знаючи, що в його зовнішності немає нічого надзвичайного. Високий і худорлявий, ніби роками недоїдав, Джек, здавалося, складався із самих гострих колін, ліктів і непохитної гордості. Очі темні, волосся каштанове. Шкіра бліда через те, що годинами просиджував у приміщенні, навчаючи музики та створюючи її. На ньому було його звичне вбрання — сіра сорочка і штани, тепер вкриті жирними плямами після численних обідів по тавернах.

— На вигляд ви такий самий, як один із нас, — зауважив рибалка.

Джек не знав, тішитися цьому чи ображатися.

— Що це у вас за спиною? — не вгавав чоловік, витріщаючись на єдину Джекову поклажу.

— Моя арфа, — коротко відповів той.

— Це все пояснює. Приїжджали сюди на навчання?

— Саме так. Я бард. Навчався в університеті Фолдера. Тепер відвезете мене на острів?

— Не за так.

— Скільки?

— Мені не потрібні ваші гроші. Я хочу виготовлений на Кадансі дирк, — заявив рибалка. — Кинджал, який міг би розрізати все на світі: мотузку, снасті, луску... Удачу мого ворога.

Джека таке прохання не здивувало. Зачаровані кинджали можна було викувати лише на Кадансі, але це було дороге задоволення.

— Добре, я роздобуду вам дирк, — згодився Джек, повагавшись лише мить. Йому мимоволі пригадався мамин кинджал зі срібним руків'ям, який вона завжди носила в піхвах за поясом, хоча Джек ніколи не бачив, щоб вона ним користувалася. Але він знав, що дирк зачарований; якщо не дивитися на нього прямо, можна було побачити слабке жевріння — ніби в залізо закували сам вогонь.

Джек гадки не мав, скільки мама заплатила Уні Карлоу за кинджал. Чи що зі свого боку довелося витерпіти Уні, щоб його викувати.

Він простягнув руку, і рибалка її потиснув.

— Добре, — сказав чоловік. — Рушаємо на світанку. — І знову смикнув двері, щоб їх зачинити, але Джек не прибрав ноги.

— Треба плисти зараз, — наполягав він. — Поки ще темно. Це найбезпечніший час для переправи.

— З глузду з'їхали? — вирячив очі рибалка. — Я не зайду в ці води посеред ночі, навіть якщо ви заплатите мені сотнею зачарованих дирків!

— Довіртеся мені, — стояв на своєму Джек. — Так, ворони носять послання лердам удень, і торгові човни спускають на воду першого числа кожного сезону, але переправлятися найкраще вночі, коли в океані відбиваються місяць і зорі.

«І коли духів води легше задобрити», — додав подумки.

Рибалка витріщався на нього із роззявленим ротом. Джек чекав, готовий простояти тут хоч усю ніч і весь наступний день, якщо доведеться. Рибалка, схоже, це відчув.

— Добре, — здався він. — За два каданські дирки я переправлю вас на острів сьогодні вночі. Чекайте мене біля човна за кілька хвилин. Мій пришвартовано отам, крайній праворуч.

Джек зиркнув через плече на темний причал, де слабке місячне світло мерехтіло поміж корпусами й щоглами. Очі-ма знайшов човен рибалки — скромне суденце, що раніше належало його батькові. Те саме, яке колись перевезло Джека з острова на материк.

Щойно він зійшов з ганку, як за ним зачинилися двері й клацнув засув. На мить саянула думка, чи рибалка, бува, не обдурив його, вдавши, ніби погодився на цю авантюру, лиш би зігнати Джека зі свого порога. Та Джек не втрачав віри й продовжував енергійно крокувати мокрою дорогою до причалу, хоч вітер кілька разів мало не збив його з ніг.

Він звів погляд у темряву. По воді тягнувся мерехтливий світловий слід від небесних світил — срібляста стежка, якою й доведеться слідувати рибалці, щоб доправити їх до Кадансу. Угорі висів серпуватий місяць, немов усмішка на небесному обличчі, всіяному зорями-веснянками. В ідеалі треба було б дочекатися повні, але Джек не міг зволікати.

Він не знав, чому лерд викликав його додому, але відчував, що не для радісного возз'єднання.

Джекові здавалося, що він простовбичив на причалі цілу годину, перш ніж удалині нарешті зажеврїла цятка світла від ліхтаря. Зсутулившись під натиском вітру, до нього йшов рибалка, закутаний у вощену накидку, і на його обличчі застигла похмура гримаса.

— Раджу вам дотримати слова, барде, — гаркнув він. — За весь цей клопіт я хочу два каданські дирки.

— Звичайно. Зрештою, раптом що, ви знаєте, де мене знайти, — відрізав Джек.

Рибалка сердито свердлов його очима, одне з яких було трохи більше за друге. Та врешті-решт кивнув на човен:

— Залізайте на борт.

І так Джек покинув материк.

Спочатку океан був неспокійним.

Джек міцно вчепився у планшир човна. У животі йому все переверталось, коли судно то здіймалося, то опускалося в небезпечному танці. Хвилі накочували одна за одною, але дужий рибалка вправно веслував, прорізаючи їх човном, який виносив їх із Джеком усе далі в океан. Веслючи, він орієнтувався на місячний слід, як і порадив Джек, і вже незабаром океан полагіднішав. Вітер і далі завивав, але це був материковий вітрисько, який приносив із собою лише холодні солоні бризки.

Озирнувшись через плече, Джек спостерігав, як ліхтарі Безталання поволі перетворюються на крихітні цятки світла. Очі йому запекло, і він знав, що вони от-от увійдуть в острівні води. Джеку здавалося, Каданс спостерігає за ним у темряві, втупивши в нього свій погляд.

— Минулого місяця на берег викинуло тіло, — повідомив рибалка, вирвавши Джека із задуми. — Ото в Безталанні було переполоху.

— Вибачте, що?

— Брекканець, судячи із синіх татуювань на набряклій шкірі. Незабаром океан приніс і його синій картатий плед. — Рибалка замовк, але й далі продовжував гребти, опускаючи